

гласъ се понесълъ далечъ по планинитѣ и сѣкашъ се носѣла небесна пѣсень: **България е свободна!** Цѣлиятъ градъ се събралъ. Свещеницитѣ, облѣчени въ църковни одежди, съ евангелие, кръстъ и кандилници въ ржце, чакали знамето. То било изнесено и тържествено осветено.

Бенковски наредилъ: всички граждани, свещеницитѣ и юнацитѣ съ знамето да минатъ презъ града и излѣзатъ на високото бърдо и побиятъ тамъ знамето, за да го види мало и голѣмо, старо и младо, бедно и богато. Но кой да носи знамето? Всички очаквали да го вземе знаменосецътъ Крайчо Самоходовъ, едъръ, мустакатъ и храбъръ юнакъ.

— Не, — извикалъ Бенковски, — знамето ще носи Райна Княгиня!

Народътъ харесалъ това хубаво българско име, та всички завикали:

— Да живѣе България!... Да живѣе Райна Княгиня!

Веднага билъ доведенъ единъ бѣлъ конь. Учителка Райна се качила на буйния конь, който държали за юздата отъ дветѣ страни двама юнаци. Райна, облѣчена въ нови дрехи, съ малко червено калпаче на глава, препасана съ сабя и револверъ, хванала знамето съ две ржце и гордо го издигнала. Лекъ и игривъ вѣтрецъ разперилъ знамето. Отъ едната му страна блесналъ разяренъ златенъ лъвъ, а отъ другата — всички прочели златенъ надписъ: **„Свобода или смъртъ“!**

Отъ дѣсна страна на Райна Княгиня застаналъ съ своя сивъ жребецъ войводата Банковски въ юнашка униформа, съ високъ калпакъ на глава. Сабята му блещѣла като змия на бедрото, а перото на калпака му се развѣвало като сребърна грива. Отъ лѣва страна на Райна, съ кръстъ въ ржка, на конь застаналъ игуменътъ Кирилъ. Подиръ това въ стройни редици се наредили всички въстаници съ пушки на рамо. Свещеницитѣ съ хоругви и кръстове потеглили напредъ съ пѣсни. Така минали всички презъ града и излѣзли на бърдото. Тамъ се отслужилъ молебенъ за успѣха на народното дѣло, поръсили пакъ знамето съ свещена вода и като го цѣлунали наредъ, предали го на знаменосеца Крайчо.

Църковнитѣ камбани биели тържествено, народътъ викалъ:

— Да живѣе свободна България! Да живѣе Бенковски войвода! Да живѣе Райна Княгиня!

На другия день, на Гергьовденъ всички граждани и гражданки излѣзли да копаятъ окопи около града. Три дни и три нощи укрепявали града. Бенковски заминалъ съ хвъркатата си чета изъ околнитѣ села.

На 26 априлъ се явила турска войска. Започнали се ужасни боеве. Българитѣ отбивали бѣснитѣ налитания на турцитѣ. Борбата траяла два дни. Турцитѣ докарали голѣми сили и боятъ се усилилъ. Райна не се стѣпѣла, препасала сабя, хванала револвера и право въ редовтъ на борцитѣ. Въодушевени отъ присѣтствието на смѣлата мома, панагюрскитѣ юнаци се хвърляли